Ideologische bezetenheid tast de democratie aan

Posted on 18 september 2025 by Andrea Speyerbach

Daags na de moord op de 17-jarige Lisa door een illegale asielzoeker kwam een beweging op gang om ‘femicide’ te bestrijden. De resulterende campagne ‘Wij eisen de nacht op’ werd door alle media gesponsord en haalde binnen no time een half miljoen euro op.

Frans Timmermans schoof de schuld van vrouwelijke onveiligheid af op ‘alle mannen’ – een veilige abstractie die de aandacht wegvoerde van het concrete probleem. Mensen die eerder beweerden dat niet alleen gender maar ook sekse een spectrum is, spraken ineens van een ‘mannenprobleem’ nu dat ze politiek beter uitkwam.

‘Gegoochel’

Femke Halsema deed er nog een schepje bovenop door absolute aantallen verdachten van seksuele geweldsdelicten te delen en het ‘gegoochel’ te noemen om ook per capita aantallen te tonen. Die per capita cijfers toonden toevallig juist

een spectaculaire oververtegenwoordiging van niet-westerse allochtonen. Zoals Timmermans met zijn uitspraak over 'alle mannen' de aandacht naar een veiliger abstractieniveau wist te verplaatsen, hielp ook bij Halsema het presenteren van absolute aantallen het ongemakkelijke probleem op papier te laten verdwijnen.

KNAW-hoogleraar Leo Lucassen – van wie Halsema vermoedelijk de misleidende statistieken heeft gekregen want het gerommel was wat te geraffineerd voor haar doen – ging mee in het gegoochel-frame en beging wat politiek-eenzijdige blunders met cijfers.

Jan van de Beek moest er later aan te pas komen om te bewijzen waar er daadwerkelijk gegoocheld was: 'Om aan te tonen dat autochtonen het leeuwendeel van alle zedenmisdrijven plegen, had Halsema in haar grafiek iedereen met een Nederlands paspoort, maar met herkomst uit Somalië, Afghanistan en andere veelplegerslanden, op één hoop geveegd met de autochtonen.' In werkelijkheid vormen autochtone verdachten slechts 31 procent van het totale aantal. 'Het is dus gewoon een feit dat niet-autochtonen zwaar oververtegenwoordigd zijn bij zedendelicten, en zelfs in absolute aantallen de meerderheid van zulke delicten plegen.'

Genocide

De NOS trapte in nepnieuws over 'genocide' in Gaza dat op X al dagen eerder was ontzenuwd. Een 'Internationaal Agentschap van Genocidewetenschappers' zou onder 'honderden' leden een stemming hebben gehouden waaruit zou blijken dat Israël genocide pleegt. Er hadden geen honderden leden gestemd, en iedereen kon voor 30 dollar lid worden – Adolf Hitler uit Gaza-stad, huisdieren en Cookie Monster traden probleemloos toe.

Minder grappig: het bestuur van de KNAW, het meest gerenommeerde wetenschappelijke orgaan van ons land, beriep zich in een verklaring op precies datzelfde nep-rapport. Dit terwijl er inmiddels al wekenlang ophef was onder echte genocidewetenschappers.

'Primeur'

De Volkskrant diende omstreden foto's uit Gaza, die een jaar geleden in *The New*

York Times stonden, op als 'primeur'. Het plaatsen van kanttekeningen bij het waarheidsgehalte werd niet gewaardeerd – zelfs niet door wetenschapsjournalisten die #factsfirst in de bio hebben staan.

Op universiteiten waar Petra de Sutter de scepter zwaait, is er zero tolerance voor dat deel van de wetenschappelijke methode dat draait om het proberen te ontkrachten van een stelling op basis van data. Tenminste, niet waar het over Gaza gaat.

Kirk

De moord op conservatieve debater Charlie Kirk deed de democratische moraal nog verder zakken. Juichende reacties op het zogenaamd fatsoenlijke BlueSky, op Nederlandse universiteiten, en een tragisch journalistiek dieptepunt van de NOS. Een lasterlijke montage waarin Kirk werd geframed als racist was volgens een later verschenen rectificatie op een webpagina waar geen hond kijkt 'te kort door de bocht'. Foutje, kan gebeuren.

De mensen die rechtse spraak een vorm van geweld vinden en links geweld een vorm van spraak, herkenden in Bob Vylan eindelijk de Vrijheid van Meningsuiting. Twee dagen nadat we van Kaag te horen kregen dat 'woorden ertoe doen', mocht in het Amsterdamse Paradiso de 'innemende punkact' Kirk sarcastisch de pronouns 'was/waren' toedichten en hem een 'stuk stront' noemen. Voor een grote Palestijnse vlag oproepen om 'zionisten op straat op te zoeken' en waarschuwen 'praat poep, wordt geknald'. Volgens Paradiso-directeur Van Itallie was dit niet erg: het ging alleen over fascisten.

Het ontging hem dat een man van 31, wiens 'halsmisdrijf' bestond uit het aangaan van gesprek, door precies dit soort figuren tot fascist wordt verklaard.

Frans Timmermans mocht bij *Buitenhof* vertellen dat 'helemaal niemand' feestviert om de dood van Kirk, nadat hij had beweerd dat iedereen 'kapot was' over de moord op Pim Fortuyn. Dat contrasteert nogal met wat er wel degelijk zichtbaar was van de achterban en met de reacties destijds op de moord op Fortuyn.

De Waarheid staat vast

Als het vieren van een politieke moord pr-technisch slecht uitkomt, ontkennen we

dat het gebeurde. Als wetenschap niet strookt met de ideologische agenda, veranderen we onderzoek in apologetiek. Als criminaliteitscijfers het mantra van 'diversiteit is een verrijking' dreigen te ontkrachten, rommelen we met de getallen. De Waarheid staat vast, de bewijzen zoeken we er later bij.

Dat mensen zich doorgaans in hun eigen voordeel vergissen kan ieder kassameisje je vertellen. Wat het ondragelijk maakt, is de hypocrisie.

Het uitgestreken smoel waarmee een politicus beweert dat er 'niemand feestviert', alsof we niet zelf het tegenbewijs hebben gezien. Alsof de gefabriceerde papieren werkelijkheid waarin alleen autochtone mannen gevaarlijk zijn maakt dat vrouwen 's nachts veiliger over straat gaan. Dat de wetenschap zich alleen mag bezighouden met onderzoek dat de ideologische mode uitkomt, en anders geen plaats heeft aan de universiteit.

De strategische blindheid die de afgelopen maand onafgebroken werd geëtaleerd, waarvan ik hier slechts een fractie heb genoemd, heeft een woede en cynisme losgemaakt die de deur verder openen naar precies het gevaar waartegen deze manipulators-voor-de-goede-zaak beweren te strijden.

Kernwaarden

Het is niet mogelijk om een 'alles voor de revolutie'-mentaliteit te hanteren die de kernwaarden aantast waarop de democratie berust, – een betrouwbare pers, een vrije wetenschap, een politiek die niet liegt over feiten en een maatschappelijk middenveld dat snapt dat vrijheid van meningsuiting geen legitimering betekent van moord – én de instituties te beschermen tegen 'ondermijning' vanuit de politieke oppositie.

'Help, extreemrechts!' roepen terwijl de roepers zelf om het hardst zagen aan de poten van de democratie werkt alleen nog op de lachspieren. Het wordt tijd dat men zich gaat realiseren dat wie ideologisch bezetenen toestaat de instituties te slopen, niet alleen zichzelf diskwalificeert, maar ook de instituties. En met de instituties, de democratie.

Wynia's Week *brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. Doet u mee? Hartelijk dank!*